

son cildinde, sözünü ettiğim verilerle ilgili en son istatistikler, ya 1985 veya 1990 yılına aittirler.²

1985 nüfus sayımı sonuçlarına göre, Türkiye’de sadece 0-14 yaş grubundaki çocukların genel nüfus içindeki payı %38’dir. Devlet Planlama Teşkilatı’nın tahminlerine göre, bu oran, 1990 için %36, 2000 yılı için %34 olarak tahmin edilmektedir.³ Çocuk nüfusu 0-18 yaş olarak düşünürsek, bu oranlar daha da artmaktadır. TÜSİAD tarafından yayınlanan bir raporda, 0-18 yaş grubunun genel nüfus içindeki payının 2000 yılında %40 civarında olacağı tahmin edilmektedir.⁴ Bir başka deyişle, nüfusun neredeyse yarısını, 0-18 yaş grubundaki insanlar oluşturacaktır. Bu da, 30 milyona yaklaşan bir çocuk nüfusun ortaya çıkması anlamına gelir.

Çocuk nüfusa karşılık, çocuk yayınlarına bakıldığında, Türkiye’de 1981-1989 yılları arasında çocuk kitapları, 1984 yılı hariç, giderek düşüş kaydetmiştir. 1981’de 637 kitaba karşılık, 1989’da 200 çocuk kitabı yayınlanmıştır. Bu 200 kitaptan 60’ı çeviridir.⁵ Çeviri eser ve eski-yeni basım ayrımı yapmadan, bu 200 kitabın yarısını, yani 100 kadarını edebi eser olarak varsayarsak, 1990’da da 0-18 yaş grubunda 25 milyon çocuğun bulunduğunu kabil edersek, 250.000 çocuğa bir edebi eserin düşebileceğini görürüz. Bu eserler arasında yeni, telif ve çocuk açısından geliştirici olanları seçip tekrar bir istatistiksel oranlama yaparsak, bu kez belki de, 500.000 çocuğa 1 adet yeni ve geliştirici yayın vardır, diyebiliriz. Sunduğum istatistik verilerde hata payı ne olursa olsun, sonuç olarak çocuk nüfusa oranla çocuk kitabı sayısının (verilerde sadece kitaplar kapsamıştır) çok az olduğu ortadadır.

Çocuk kütüphanelerine gelince, ayrı olarak veya halk kütüphaneleri bünyesinde kurulabilen bu kütüphanelerin, çocukların okuma alışkanlıklarının geliştirilmesindeki rolleri yadsınamaz. Ama, bu kütüphanelerle ilgili istatistiklere bakıldığında, 1983-1990 arasında halk kütüphaneleri sayısı bunların derme ve okur sayılarında artış olmasına karşılık, aynı yıllarda çocuk kütüphanelerinin sayısının 130’dan 104’e, okur sayısının ise 2.125.849’dan 1.575.998’e düştüğü görülür. Çocuk kütüphanelerinin derme sayısındaki artış ise pek azdır. 1983’te 480053 olan derme sayısı, 1990’da ancak 484.105’e ulaşabilmiştir. Çocuk kütüphaneleri, bütçe, derme, eleman, hizmetler ve okur açısından geliştirilmeye